

מדתו של יעאע"ה שהיא מדה"ר (). לעורך כו' (עייג"כ אגה"ת פ"ז. אגה"ק ו'. קו"א ד"ה וצדקה). במשכא דחויא (הוא הגוף כנ"ל פל"א). הגסות כו' (באריכות יותר פ"ו כד'). ומלך - מוחא (ל' ת"ז הוספות ת"ו ע"פ שה"ש ז' ו'). יעקב חבל נח' (ע"ד דברים לב' ט').

פרק מה עוד יש דרך ישר לפני איש לעסוק בתורה ומצות לשמן ע"י מדתו של יעקב אע"ה שהיא מדת הרחמי' לעורך במחשבתו תחלה רחמים רבים לפני ה' על ניצוץ אלהות המחיה נפשו אשר ירד ממקורו היי החיים א"ס ב"ה הממלא כל עלמין וסובב כל עלמין וכולא קמיה כלא השיב ונתלבש במשכא דחויא הרחוק מאור פני המלך בתכלית ההרחק כי העוה"ז הוא תכלית הקליפו' הגסות כו' ובפרט כשיזכור על כל מעשיו ודבוריו ומחשבותיו מיום היותו אשר לא טובים המה ומלך אסור ברהמים ברהיטי מוחא כי יעקב חבל נחלתו. וכמשל המושך

מ"מ, הגהות והערות קצרות - עם פענוחים
מדתו של יעקב אע"ה שהיא מדת הרחמי':
לעורך כו': עיין ג"כ אגה"ת פ"ז. אגה"ק ס"ו.
קו"א ד"ה וצדקה.
במשכא דחויא: הוא הגוף, כנ"ל פל"א.
הגסות כו': באריכות יותר - לעיל פ"ו כד'.
ומלך - מוחא: לשון תיקוני זהר בהוספות לתיקוני
י' - ע"פ שה"ש ז' ו' ("מלך אסור ברהמים").
יעקב חבל נחלתו: ע"ד³ דברים לב' ט'.

1) ראה גם "לקוטי פירושים" כאן. 2) קמד, ב. 3) כי, הפירוש בתניא אינו הפירוש הפשוט בכתוב (ולהעיר מפיל האוה"ח שם, ח: "ודקדק לומר חבל לרמוז כו").
ומדרגת הרחמנות מדתו של יעקב". ובתניא מדבר מן הקצה אל הקצה: לגבי "חיי החיים" ועד "ונתלבש כו" - ממש הלשון שבלקו"ת.
(מכתב - נדפס בלקו"ש זל"ה ע' 275)

במשכא דחויא: במק"א איתא שמשכא דחויא (עור הנחש) נקרא נוגה, כי החויא עצמה היא ג' קליפות הטמאות, והחיצוניות שלהם הוא בערך האור עליהם והיא הנוגה. וצ"ע אם יש לפרש שזהו הטעם כאן, אף שהענין אמת. ויותר נ"ל כפשוטו - דנקרא "משכא" ע"ש שהגוף הוא לבוש לנשמה, כמ"ש: "עור ובשר תלבישני", ו"דחויא" - מפני שהוא בשיקוץ (כדלעיל פל"א). וכאן, אין כוונתו שהוא רק "משכא", למעליותא, שהרי מדבר לצד ההפכי.
(שיעורים בספר התניא ע' 613 הערה 3)

העוה"ז הוא תכלית הקליפות הגסות כו': אולי הכוונה בתיבת "כו" - למש"כ בפל"ו (שעוה"ז הוא "התחתון במדרגה שאין תחתון למטה ממנו בענין הסתר אורו ית' וחושך כפול ומכופל עד שהוא מלא קליפות וס"א שהן נגד ה' ממש כו").
(שם ע' 613)

1) כמבואר באגה"ק ס"ו. 2) ישע"י מא, ח. 3) ויצא לא, מב. 4) רשימות הצ"צ לאיכה ע' כב"כג (נדפס לאח"ז באוה"ת נ"ך ח"ב ע' א'ג). 5) ג, א. 6) ע"ח שמ"ט פ"ד. מאו"א ח, יב (הובא ונתבאר בספר החקירה להצ"צ סח, ב). 7) איוב יו"ד, יא.

* ושם, מחלק בין "מדת הרחמנות של יעקב" שהיא "לעורך רחמים רבים אפי' על עולמות העליונים כו", "מדת הרחמנות של י"ב שבטאים בכל אדם לעורך ר"ד על ניצוץ אלקות שירד ממקום כבודו למקום גבוה למקום נמוך מאיגרא רמה כו", ומדת הרחמנות ד"ע' נפש . . . והוא ג"כ בכל אדם לעורך ר"ד על נפשו ולא בשביל הירידה לבדה שירדה ממקום כבודה אלא אף גם זאת שנתלבשה בלבוש הגוף החומרי". - וכנראה שמזה הקשה על מ"ש בתניא שגם הרחמנות על הירידה וההתלבשות במשכא דחויא (שיורי הרחמנות דע' נפש) שייכת למדת הרחמים של יעקב.

בחבל וכו' והוא סוד גלות השכינה. וע"ז נאמר וישוב אל ה' וירחמהו לעורר רחמים רבים על שם ה' השוכן אתנו כדכתיב השוכן אתם בתוך טומאתם. וזש"ה וישק יעקב לרחל וישא את קולו ויבך. כי רחל היא כנסת ישראל מקור כל הנשמות. ויעקב במדתו העליונה שהיא מדת הרחמים שבאצילות הוא המעורר רחמים רבים עליה. וישא את קולו למעלה למקור הרחמים העליונים הנק' אב הרחמים ומקורם. ויבך לעורר ולהמשיך משם רחמים רבים על כל הנשמות ועל מקור כנסת ישראל להעלותן מגלותן ולייחדן ביחוד העליון אור א"ס ב"ה בבחי' נשיקין שהיא אתדבקות רוחא ברוחא כמ"ש ישקני מנשיקות פיהו דהיינו התקשרות דבור האדם בדבר ה' זו הלכה וכן מחשבה במחשבה ומעשה במעשה שהוא מעשה המצות. ובפרט מעשה הצדקה וחסד. דחסד דרועא ימינא והוא בחי' חיבוק ממש כמ"ש וימינו תחבקני. ועסק התורה בדבור ומחשבת העיון הן בחי' נשיקין א' ב'). דחסד דרועא ימינא (הקדמת ת"ז ובכ"מ). כמ"ש (שה"ש ב' ו'. ח' ג').

מ"מ, הגהות והערות קצרות – עם פענוחים
בחבל וכו': באריכות יותר – באגה"ת פ"ו.⁴
סוד גלות השכינה: נזכר לעיל פי"ז.⁵
וע"ז נאמר: ישעי' נה' ז'.
כדכתיב: ויקרא טז' טז'. וראה יומא נו, ב' – דקאי אשכינה.
וזש"ה: בראשית כט' יא'.
רחל היא כנסת ישראל: ולהעיר מב"ר פע"א,
ב: "נקראו ישראל על שמה".
מקור הרחמים העליונים הנק' אב הרחמים:
החילוק דאב הרחמים ואב הרחמן – נתבאר
בלקו"ת ביאור ע"פ נשא ס"ה. ד"ה שיר המעלות
ממעמקים ס"ב.⁷
בבחי' נשיקין: ענינו: תו"א ויצא ד"ה וללבו
שתי בנות וש"נ.⁸
שהוא אתדבקות רוחא ברוחא: זח"ב קכד, ב.
כמ"ש: שה"ש א' ב'.

לקוטי פירושים
להעלותן מגלותן: להעיר, שהצ"צ שמעתיק
ומפרש קטע זה⁸ – מעתיק: "להעלותן מירידתן".
(שם ע' 616 הנרה 11)
מעשה המצות ובפרט מעשה הצדקה וחסד
דחסד דרועא ימינא: דחסד דרועא ימינא הוא
ביאור למ"ש ובפרט מעשה הצדקה, כי כל הגוף
נכלל בימין.⁹
(שם ע' 617 הנרה 13)
חיבוק ממש: יש לפרש הדיוק "ממש" – כי גם
ע"י תורה נקרא חיבוק (לעיל ספ"ד).
(שם ע' 618 הנרה 14)

(8) ברשימות לאיכה (ואוה"ת) שם. (9) תניא אגה"ק ס"ב.

דחסד דרועא ימינא: הקדמת תיקוני זהר⁹ ובכ"מ.
כמ"ש: שה"ש ב' ו'. ח' ג'.

(4) ובמק"א (שיעורים בספר התניא ע' 614) כותב רבינו: אולי כוונתו (בתיבת "וכו") לאגרת התשובה פ"ה – דמבאר בארוכה. (5) וראה מ"מ, הערות והגהות קצרות" לשם (ע' קיז). (6) ושם: "אפילו בשעת שהן טמאים שכינה עמהם". (7) ושם: "אב הרחמים היינו שהוא מקור ושורש למדת הרחמים ("המדות שבכתר"), אבל אב הרחמן היינו שהוא רחמן במדת רחמנות ממש והיינו בע"ס דאצילות" (נשא כג, א). "יש ב' מיני רחמנות אב הרחמן ואב הרחמים. ופ' אב הרחמן הוא המרחם על האדם במה שהשכל מחייב לרחם עליו. . ולא יותר. . אבל מדת אב הרחמים הוא רחמים גדולים בלי שיעור אף שאין השכל מחייב למחול לו ולרחם עליו. . דהיינו ביגמה"ר" (דרושי ר"ה סב, ד). (8) ושם (כג, א): "בחי' חב"ד שהוא זיווג נשיקין ואתדבקות רוחא ברוחא עד"מ הנשיקין שבאין מפנימית האהבה", ומציין: "עמ"ש במ"א ע"פ ישקני מנשיקות וע"פ אמצאך בחוץ אשקך". (9) יז, א.

לקוטי אמרים

ממש. והנה ע"י זה יכול לבוא לבחי' אהבה רבה
בהתגלות לבו כדכתיב ליעקב אשר פדה את אברהם
כמ"ש במ"א ().

לקוטי פירושים

נשיקין ממש: יש לפרש הדיוק "ממש" - כי
בכללות גם ע"י המצות נשיקין, כדלעיל. וראה ג"כ
ספמ"ט.

(שם הערה 16)

מ"מ, הגהות והערות קצרות - עם פענוחים
כדכתיב: ישע'י כט' כב'. ועיין לעיל פל"ב
בהערה ד"ה ממ"שי¹⁰.
כמ"ש במ"א: .

(10) לעיל ע' ר.